Αλλοδαποί ερευνητές στη Σουηδία

Η Στατιστική Υπηρεσία Σουηδίας δημοσίευσε πρόσφατα έκθεση με θέμα *Διεθνείς ερευνητές στη Σουηδική Ανώτατη Εκπαίδευση*.[1] . Η έκθεση αποτελεί μέρος μιας ευρύτερης κυβερνητικής προσπάθειας να ενισχυθεί η ικανότητα της Σουηδίας να προσελκύει και να διατηρεί υψηλής ειδίκευσης ανθρώπινο δυναμικό (κυβερνητικό πρόγραμμα *Work in Sweden)*, εντάσσεται δε σε μια σειρά μελετών που εξετάζουν την εργασιακή μετανάστευση στη Σουηδία και προσφέρει στα αρμόδια υπουργεία και φορείς ένα τεκμηριωμένο υπόβαθρο για τη χάραξη πολιτικής. Εξετάζει τους αλλοδαπούς ερευνητές που απασχολούνται στα σουηδικά πανεπιστήμια και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, με ιδιαίτερη έμφαση στους **μεταδιδακτορικούς ερευνητές, οι οποίοι αποτελούν τη μεγαλύτερη ομάδα**. Αρχικά παρουσιάζεται η εξέλιξη του αριθμού των διεθνών ερευνητών και των νεοπροσληφθέντων ανά έτος, ενώ στη συνέχεια αναλύεται η διάρκεια παραμονής τους στη χώρα και οι επαγγελματικές διαδρομές που ακολουθούν εντός της ανώτατης εκπαίδευσης.

1. Όπως αναφερεται, ο αριθμός των διεθνών ερευνητών έχει αυξηθεί σταθερά και σήμερα αποτελεί σημαντικό τμήμα του συνόλου των ερευνητών στη Σουηδία. Το 2025 εργάζονταν στα πανεπιστήμια 7.240 διεθνείς ερευνητές, εκ των οποίων 1.030 ήταν νεοπροσληφθέντες. Από το 2012, τόσο ο συνολικός αριθμός όσο και οι νέες προσλήψεις έχουν διπλασιαστεί, ενώ **η αναλογία των διεθνών ερευνητών μεταξύ όλων των νέων προσλήψεων έχει αυξηθεί από 33% σε 52%**. Η πλειονότητα των νεοπροσληφθέντων εργάζεται σε μεταδιδακτορικές θέσεις, οι οποίες είναι θέσεις ανάπτυξης σταδιοδρομίας με κύρια ευθύνη την έρευνα και έχουν περιορισμένη διάρκεια 2 έως 3 ετών.

2. Η παραμονή των διεθνών ερευνητών στην ανώτατη εκπαίδευση είναι γενικά σύντομη και μειώνεται σταθερά με την παρέλευση του χρόνου. Οι περισσότεροι συνεχίζουν να εργάζονται για 1-2 χρόνια μετά την αρχική πρόσληψη, ενώ μετά από 5-7 χρόνια παραμένει περίπου το ένα τρίτο. Η τάση αυτή συνδέεται με το γεγονός ότι οι διεθνείς ερευνητές απασχολούνται κυρίως σε μεταδιδακτορικές θέσεις, οι οποίες είναι προσωρινές. Αντίστοιχα, και οι Σουηδοί ερευνητές δεν παραμένουν όλοι στην ανώτατη εκπαίδευση, αλλά το ποσοστό παραμονής τους είναι υψηλότερο: περίπου 6 στους 10 εξακολουθούν να εργάζονται στην ακαδημαϊκή κοινότητα τρία χρόνια μετά την πρώτη πρόσληψη. Όσοι διεθνείς ερευνητές παραμένουν συνήθως μετακινούνται σε θέσεις ερευνητικού και διδακτικού προσωπικού, ενώ με την πάροδο του χρόνου κάποιοι εξελίσσονται σε λέκτορες και ένα μικρό ποσοστό φτάνει στη βαθμίδα του καθηγητή.

Η πλειονότητα των διεθνών ερευνητών που αποχωρούν από την ανώτατη εκπαίδευση εγκαταλείπουν και τη χώρα. Παρ' όλα αυτά, ένα ποσοστό περίπου 14% εξακολουθεί να εργάζεται στη Σουηδία εκτός πανεπιστημίων τρία χρόνια μετά την πρώτη πρόσληψη. Ως προς τα επιστημονικά πεδία, **οι περισσότεροι**

[1] Διαθέσιμη στην ιστοθέση https://www.scb.se/contentassets/900d851ab62d452e81ed933115bfd356/uf0521_2012i25_br_a40br2609.pdf

διεθνείς ερευνητές εργάζονται στις φυσικές επιστήμες, όπου αποτελούν και το μεγαλύτερο ποσοστό του συνόλου των ερευνητών. Ακολουθούν η **ιατρική** και οι **επιστήμες υγείας**, καθώς και η **τεχνολογία**. Οι διαφορές μεταξύ των πεδίων ως προς την παραμονή στην ανώτατη εκπαίδευση είναι σχετικά μικρές, αν και **οι ερευνητές στην ιατρική εμφανίζουν ελαφρώς μεγαλύτερη πιθανότητα να συνεχίσουν να εργάζονται στη Σουηδία εκτός πανεπιστημίων**.

3. Ως προς την προέλευση, το 2025 το **46% των διεθνών ερευνητών προερχόταν από την Ευρώπη και το 39% από την Ασία**. Η παρουσία Ασιατών ερευνητών έχει αυξηθεί σημαντικά με την πάροδο του χρόνου. Οι μεγαλύτερες χώρες προέλευσης είναι η Ινδία, η Κίνα και η Γερμανία. Οι διαφορές στην παραμονή μεταξύ των περιφερειών είναι μικρές, αν και μετά από πέντε χρόνια οι Ευρωπαίοι ερευνητές εμφανίζουν ελαφρώς υψηλότερη πιθανότητα να παραμένουν στην ανώτατη εκπαίδευση σε σχέση με τους Ασιάτες.

4. Τέλος, η έκθεση εξετάζει τις διαφορές μεταξύ των πανεπιστημίων. Το Karolinska Institutet και το Πανεπιστήμιο του Lund έχουν ιστορικά τις περισσότερες προσλήψεις διεθνών ερευνητών, ενώ μαζί με το Chalmers ήταν και τα ιδρύματα με τις περισσότερες νέες προσλήψεις το 2025. Η μεγαλύτερη αύξηση στον αριθμό διεθνών ερευνητών έχει σημειωθεί στο Chalmers, ενώ το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο (KTH) και το Chalmers είναι τα ιδρύματα όπου οι διεθνείς ερευνητές αποτελούν το μεγαλύτερο ποσοστό του συνόλου των ερευνητών.

26.10.2026